

Til lovforslag nr. L 141. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 17. marts 1999

Betænkning

over

Lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter

(Privat finansiering af tilsyn)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til miljø- og energiministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Miljø- og energiministeren har over for udvalget tilkendegivet,

- at der er tale om en hjemmel til at realisere frivillige og kun frivillige aftaler med private brancheorganisationer,
- at de midler, som den pågældende branche via en aftale bidrager med, kun kan anvendes til tilsynsvirksomhed inden for det pågældende brancheområde, således at branchen får fuldt udbytte af midlerne,
- at aftalemidlerne kun kan bruges til tilsyn m.v. og dermed ikke kan inddrages til finansiering af det almindelige statsbudget og således ikke kan virke som en skjult afgift,
- at medlemsvirksomhederne under en given brancheaftale har mulighed for generelt i forhold til offentligheden (også i de enkelte butikker) at gøre opmærksom på, at aftalen eksisterer, og hermed signalere et engagement med hensyn til miljøbevidsthed,
- at Miljøstyrelsen bl.a. i Kemikalieinspektionens årsberetning vil give en samlet beskrivelse af tilsynsindsatsen på de områder, hvor der måtte blive lavet aftaler i henhold til lovforslaget,
- at ministeren er indstillet på at indgå aftaler af længere varighed end 5 år, såfremt den enkelte branche måtte være interesseret heri,
- at Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg vil blive underrettet, hver gang der måtte blive indgået en aftale i henhold til loven, og at mi-

nisteren 5 år efter lovens ikrafttræden vil give en redegørelse om dens virkning samt en vurdering af, om den bør fortsætte.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Dansk Folkepartis medlem) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (Enhedslistens medlem af udvalget) støtter lovforslaget, men vil gerne understrege, at det på ingen måde er tilstrækkeligt, såfremt initiativer på kemikalieområdet alene tager udgangspunkt i frivillige aftaler med dem, der tjener pengene på at overhælde danskerne med tonsvis af uønskede og farlige kemikalier.

Hovedproblemet er, at omfanget af produkter med uønskede kemikalier stiger hver eneste dag både i bredden og i dybden. Der bliver flere produkter med kemikalier, og der bliver rent faktisk taget flere kemikalier i brug. Der importeres f.eks. på kosmetikområdet for omkring 2-3 mia. kr. produkter, som er spækket med uønsket kemi.

Enhedslisten foreslår, at Folketinget parallelt med vedtagelsen af dette lovforslag iværksætter tre vigtige strategier. Den første er at etablere en produktion af økologiske non-food-produkter, hvor ikke mindst kosmetikområdet er realistisk at starte med, men også inden for vaskemidler, maling og shampo er der umiddelbare muligheder. Den anden er, at man giver de ansatte på arbejdspladserne nogle reelle substitutionsmuligheder. De har i dag nogle formelle muligheder, men at gøre dem reelle er vigtigt, f.eks. ved at åbne for metodesubstitution. Den tredje er, at forbrugeren får en langt større magt i denne her

sammenhæng med styrkede anmeldelseskrav og varedeklARATIONER, som skal oplyse om indholdet af uønskede kemikalier i almindelige dagligvarer samt øgede krav til forurenende virksomheder ved miljøgodkendelser. Folketinget vil allerede i dette folketingsår få mulighed for at støtte en række af sådanne tiltag, og Enhedslisten opfordrer til opbakning hertil.

Et *mindretal* (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet kan ikke støtte loven, som tager udgangspunkt i, at tilsynet med kemiske stoffer og produkter skal helt eller delvis finansieres af brancheorganisationerne selv. Mindretallet finder, at det i lovforslaget burde være præciseret, hvilke kategoriområder og fareklasser det drejer

sig om. Særligt de mindre brancheforeninger, som ikke fungerer som arbejdsgiverforeninger, vil med forslaget blive pålagt urimelige omkostninger til administration og pålagt et ansvar, der går ud over, hvad der i almindelighed kan forlanges af mindre brancheforeninger. Ligeledes finder mindretallet det ikke rimeligt, at mindre brancheforeninger pålægges unødigt administration og omkostninger til fordeling og opkrævning af beløb på medlemmernes regning, som reelt er medlemmernes ansvar.

Dansk Folkeparti er yderst betænkelig ved den manglende oplysning om realitetshensynet bag lovændringen og herunder især, hvorledes denne vil blive udmøntet i praksis. Dansk Folkeparti opfatter lovforslaget som en 3 mio. kr.-lov, der rammer en bestemt branche.

Pernille Blach Hansen (S) Inger Bierbaum (S) Martin Glerup (S) Lis Greibe (S)

Jens Peter Vernerse (S) Steen Gade (SF) fmd. Ebbe Kalnæs (CD) Vibeke Peschardt (RV)

Søren Kolstrup (EL) Hans Christian Schmidt (V) Bodil Thrane (V) Jørgen Winther (V)

Jens Vibjerg (V) Lene Espersen (KF) nfm. Frank Dahlgaard (KF)

Svend Aage Fauersholdt (DF) Ole M. Nielsen (KRF)

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.